

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in eks. edicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljegovih ulicah števil. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Še enkrat o slovenski Iliriji.

Teško je odločiti, kaj je bolj dolgočasno, ali dvomljivo stanje za vojsko — in ne-vojsko med Rusijo in Anglijo, ali pa večne obravnave med Dunajem in Pešto zaradi pogodbe; človeku mora v resnici čitanje časnikov presedati. Ne bomo tedaj popraševali, „vojska ali ne?“, ne bomo prazne slame mlatili in Madjarom zmernost in skromnost pridigovali; bolje je, da se pečamo z našimi slovenskimi zadevami. Naša misel, naj se snidejo možje iz Primorja in Kranjske, da bi se pomenili o združenji Kranjske, Goriške in Istre v eno deželo, ta misel nekterim ne dopada, čeravno smo odločno rekli, da bi bil to le prvi korak do zedinjene Slovenije, in nedavno smo priobčili neki dopis iz Štajarskega, ki je oporekal naši ideji. Morda ne bo škodilo, če o tej reči še kaj spregovorimo.

G. dopisnik se opira na ime „Slovenija“ ter ga ne bi rad zamenjal za „Ilirijo“. Na to pa je odgovor prav lahek: če se združi samo Primorje in Kranjsko, ali se more to „Slovenija“ imenovati? Kakšna bi bila Slovenija brez Štajercev in Korošcev? Neko ime pa mora združena dežela vendar le imeti; toda za ime se mi ne trgamo, naj se potem združeno Kranjsko-Primorje imenuje „Ilirija“ ali „Primorje“ ali „Kranjsko“ ali kako drugače. Le „Slovenija“ se ne more imenovati, ker Slovenije brez Štajercev in Korošcev ni, in prav ti bi se smeli pritoževati, kako da zamoremo Slovenijo brez njih delati in krstiti. Tedaj za svojo idejo imena „Slovenija“ ne moremo rabiti, ampak prišlo bo še le tačas v veljavo, kedar se združimo s Štajerci.

G. dopisnik se tudi opira na Kozlerjev

zemljevid slovenske dežele, češ, take zemljevide so tudi drugi delali in jih potem vresničili. Toda drugi so delali z orožjem, mi delamo z lojalno opozicijo, mi skušamo svoje želje v soglasje spraviti z nazori svetle vladarske hiše in s potrebami države. Tako kakor se zemljevidi delajo, tako se dežele in države ne morejo delati. Kozlerjev zemljevid loči Istro od Slovenije, loči tudi italijanske kraje na Goriškem. Če pa mi Slovenijo po zemljevidu narediti hočemo, prašamo, kaj bo potem z Istro, kar je hrvaške, kaj bo z onim kosom furlanske zemlje, ki na Italijo meji? Ali mar mislite, da bo Avstrija ta kos prostovoljno Italiji odstopila? In li mislite, da so na Dunaji res pri volji, Istro prepustiti Hrvatom? S kakim pravom jo hoče Hrvatska reklamirati?

Narodno pravo še ni toliko priznано, da bi se njemu na ljubo brez boja dežele odstopiti morale; in se hoče li Hrvatska z nami bojevati za Istro, ko ima vendar istega kralja, ko mi cesarja? Furlanskih kosov pa tudi ne damo, posebno, ker Furlani sami ne marajo za laško vladno, kakor dokazuje ravno zdaj tam podpisovana adresa (spomenica). Kaj če biti tedaj s temi kraji? Anektirati (k sebi pridružiti) jih mora naša nasvetovana Ilirija in pozneje naša Slovenija. Kedar dobimo Slovenijo, je tudi ne bomo mogli delati po zemljevidu, da bi vsako nemško ali laško vas izobčili iz nje, gledati se bo moralo nekoliko tudi na geografično lego. Kočevarji ne morejo imeti svoje lastne dežele, svojih višjih uradov, svojega deželnega zbora, tudi laška gnjezda v Istri se ne morejo Italiji prepustiti, ker so ravno ob morji, in mi hočemo prosto kupčijo imeti. Iz hrvaške Istre narediti posebno deželico, ne kaže, toliko bolj pa iz goriške Fur-

lanije. Celje bo tudi hotelo nemško biti, in ravno tako Maribor, pa to bo težko šlo, ker ne moremo nemških otokov v sredi slovenskega morja puščati. Za to bomo pa morda ob nemški meji marsikatero vas zgubili, za katero se bomo odškodovali z lahoni in Lahji v Trstu, Gorici in Istri, ter jih sebi poenačili. Tudi po mestih kranjskih bo nemškutariji odklenkalo.

Po zemljevidu se dežele ne morejo delati, in ne strogo po narodnosti. Da pa mi govorimo le o združenji Primorja s Kranjsko, je zato, ker se nam zdé za to zapreke najmanjše. Težje pojde združenje z južno Štajersko, ker se bodo Nemci silno vpirali, ki pa na Dunaji za zdaj vedno še največ veljajo. Za Lahe se pa dunajska vlada ne bo toliko potegovala, odkar pozna njihove namere, tedaj je mogoče, da slovenskemu življu vlado v teh deželah prepusti. Čudimo se toraj, kako se more najti rodoljub, ki se mu tak nasvet ne dopade, kateri je zmožen, Slovincem več moči in veljave pridobiti s tem, da se okrepi in vtrdi južna polovica naroda, kar bo gotovo tudi na severno dobrodejno vplivalo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. maja.

Avstrijske dežele.

V Gorici se bodo 8. t. m. v mestni hiši vršile volitve za kupčijsko zbornico. Izvoliti se imata dva zastopnika iz vrste fabrikantov, 4 iz vrste trgovcev in 4 iz vrste obrtnikov. Narodni kandidatje so: iz vrste fabrikantov: baron Hektor Ritter, posestnik tovarnic v Gorici, vitez Gavdencij Tosi, župan v Sovodnjah. Iz vrste trgovcev: Casagrande

Neustrašni Kraljevič.

(Narodna pravljica, priobčil Reški.)

(Konec.)

Kraljevič nič hudega mislevši, gre res z velikanom k reki. Odloživši obleko tudi obroč sname z rame ter skoči v vodo. Velikan porabi ta trenutek ter zgrabi za obroč, pa prebiti ga lev, ki mu ga izvije zopet iz rok. Velikan gré, ter se skriva za bližnje hrastovo drevo, pričakovaje ondi kraljeviča, mislevši prišedšega iz vode ga, naglo napasti. Ko se kraljevič oblači, plane na nj velikan ter mu iztakne oči.

Re več bil je naenkrat slep. Velikan ga prime za roko ter ga pelje na visoko skalo, misleč, da pojde naprej in pade cer se ubije in potem bi mu vzel lahko zaželjeni obroč. Zvesta žival uniči hudoben naklep ter pelje svojega gospoda srečno na pravo pot. Ko velikan čez nekoliko časa pride, da bi mrtvega oropal, najde ga rešenega?

„Kaj šmenta“, godrnja sam pri sebi, da bi ne ugnal tega človeka“.

Še enkrat ga pelje pri roci kraj prepada.

Lev spoznavši misel njegovo, skoči na nj, ga podere na tla ter ga zvali v propad. —

Zvesti lev pelje potem svojega gospoda k nekemu drevescu, izpod katerega je izvirал bister studenček. Kraljevič se vsede na tla, lev pa gre v vodo ter škrofi gospoda svojega. Po sreči prileti nekaj kapljic na kraljevičeva očesa. Malo se mu začne zdaj pred očmi svetiti.

Začne si izmivati obraz, in glej! čim večkrat je oči z vodo zmočil, tim bolje je videl. Spoznavši, da to mora biti posebno zdravilna voda, si spere oči ž njo in videl je tako dobro, da nikoli popred ne tako.

Ko nekoliko časa sedi pri potoku, prileti majhen ptič, ki zelo butne ob drevo. Kraljevič spozna, da je ptiček slep. Prime ga toraj in mu glavo pomoli v studenec — in tič je zadobil zopet pogled.

Potoval je z levom zopet dalje.

Mnogo je sveta prehodil, pa ni se mu nič važnega pripetilo, dokler ne pride do necega zakletega gradu.

Pri grajskih vratih stala je lepa deklica, pa barva njene polti bila je črna.

Kraljeviča dospevshega do gradu nagovori tako-le: „Rešite me, dragi gospod, iz čaral“.

„Kaj imam storiti, da boste rešeni?“

„Tri noči morate prebiti v tem gradu, pa — brez strahu. Če boste vse, kar se vam bo med tem časom pripetilo, brez kake besedice godrnjanja prestali, rešili boste mene in celi grad z njegovimi prebivalci; saj usmrtili vas ne bodo“, govorila je deklica.

„Naj bo! v božjem imenu, tri večere v gradu biti ni veliko, bom vsaj dobro delo storil“, misli si kraljevič. Pogumno korači v grad in gre v veliko sobano, kjer pričakuje, da se stori noč.

Do polnoči bilo je vse mirno in tiho. Zaspal ga je že nekoliko trl, tedaj gre za peč in ondi malo zadremleje.

Malo časa je spal, ko ga naenkrat zbudi velik šum in hrum, kot bi bil sodnji dan. — Zbudi se ter pogleda — pa kak prizor.

Iz vseh kotov vró škrateljni v sredo sobane z velikim vpitjem, ondi velik ogenj zapalijo ter začno igrati. Nihče ni gledal za peč po kraljeviču, kateri se je zdaj pomaknil za

Karl, Cohn Edvard, vitez Pauletig Andrej, Pincherle S. V., vsi trgovci v Gorici. Iz vrste obrtnikov pa: Ersetič Anton, inženir, Gasser Iv. dež. odbornik, Lorenzutti I. K. mizarški mojster, Paternolli Ivan, trgovec, vsi iz Gorice.

V Gracu je škof Sekovski, kateri je te dni že podal se k novemu sv. očetu Leonu XIII. v Rim, duhovščini svoji naznanil, da državno podporo vsled papeževega posebnega privoljenja sme sprejeti, vendar obžaluje, da se tudi zdaj ni poprašalo škofijstvo, koliko in komu naj se kaj dá!

Ogerski ministri pridejo danes zopet na Dunaj, da dovrše že skoraj dogovore zaradi pogodbe med Cislo in Translo. Vradni listi trdijo, da se te obravnave ugodno vrše, v drugih listih pa beremo, da so ostale brezvspešne. Toda če se tudi ministri porazume, nastane še vprašanje, kaj da porečeta državna zbora. Ogerska opozicija hoče neki mininisterstvo Tiszovo in njegovo pogodbo takoj uničiti, ali pa z obširnimi razgovori reč tako dolgo zavleči, da poteče volitvena doba sedanjega državnega zbora (s 15. junijem) in da bode treba zopet začasno podaljšati sedanjo pogodbo. Kaj bode storil dunajski državni zbor, pravi „Reform“, tega menda poslanci sami ne vedo, in skoraj bi moral človek obupati, če bi se ne mogel nadejati kakega rešilnega dogodka.

Iz Bosne se poroča, da Bosnjaki že komaj pričakujejo avstrijske vojne, ki bi jih varovala pred grozovitostmi turškimi. Tudi Albanci si želé zedinjenja z Avstrijo. Ker se je beguncem podaljšala podpora še za en mesec, sodijo nekteri listi, da bode avstrijska vojna v kakih 4 do 6 tednihmar širala v Bosno. Nekteri listi naznanjajo, da se je to sklenilo pri ministerskih konferencah vsled dogovora z rusko in nemško vlado.

Vnanje države.

Turki še zdaj svojih trdnjav niso izročili Rusom in ko je nedavno oddelek ruske vojne prišel do Šumle, ustavili so ga Turki in mu odgovorili, da iz Carigrada še ni došlo nikakoršno povelje trdnjavo izročiti Rusom. General Tottleben je bil vsled tega pri turških ministrih ter je zahteval, da naj se že skoraj trdnjave Varna, Šumla in Batum prepusté Rusom, ki se bodo potem nemudoma umaknili iz okolice carigradske. Pravijo, da se Rusi prihodnj teden umaknejo nazaj proti vtrjeni Čataldži.

Med Rusijo in Anglijo so razmere še vedno enake, kakoršne so bile, med Rusijo in Avstrijo pa so se mnogo zboljšale. Žena nemškega kraljeviča se je podala k svoji materi, angleški kraljici Viktoriji, kamor pride za njo tudi kraljevič, ki bode morda več opravil gledé posredovanja med Rusijo in Anglijo, kakor knez Bismark. — Ruski poročnik v Carigradu postane boje knez Lobanov, ki je ta posel enkrat že opravljal, v Petrograd pa pride za turškega poročnika Sakir paša. Bolezen kneza Gorčakovega se ni spremenila.

Italija se na vso moč pripravlja za vojsko, in govori se, da hoče zasesti Albanijo ter jo zediniti z Italijo.

Na Francoskem bila je 1. maja v Parizu z veliko slovesnostjo odprta svetovna razstava.

Izvirni dopisi.

Iz okolice ljubljanske 30. apr. (Vradni jezik.) Kako se pri nas spoštuje domači jezik, evo tu en dokaz. V naši vasi menda razen gospodov duhovnov in učitelja ne ume nihče nemški, ali če je kdo, ki to ume, vsaj brati ne zna. To ve menda vsak, tedaj tudi razni uradi, ker ti morajo naj bolj podučni biti o naših razmerah in o ljudeh, za ktera so. Kaj boste pa rekli, če dobi posestnica, ki ne zna nič nemški, sledeče povabilo: *Zahl 1056*

An M. J.

Fl. in St. V.

Zur Ablegung einer Zeugenaussage in der Strafsache wegen

werden Sie hiermit für 30. April 1878 Vormittags 9 Uhr in das Gerichtshaus Stock, Amtszimmer Nr. — vorgeladen.

*L. am 18/4 K. K. *)*

Gericht

Frunuk.

*) Nerazumljiva čačka.

Na drugi strani je stal ta-le tiskani napis: Vom k. k. Gerichte

in

Kako bi pač priprosta kmetiška ženska vedela, kaj ta list pomeni. Ker kakor se iz natančno prepisanega vabila vidi, še celo prazni prostori niso bili izpoljeni ali le z nerazumljivimi čačkami. Kdo li bo vedel po tem, kam

mu je iti! Pokazala ga je marsikomu, a vsak ga je gledal, kakor kake hieroglyfe, razumil pa ga ni nihče. K sreči pride nekdo, ki je podpis raztolmačil in povedal, da se glasi „Fr. Č.“ Pa to bi še ne bilo nič pomagalo, ko bi tisti gospod ne bil slučajno vedel, da je ta „Fr. Č.“ adjunkt pri okrajni sodnji v Ljubljani. Ta je po naravni kombinaciji rekel ženi, da ima iti v „Križanke.“ Sicer bi žena ne bila vedela kam in morda preletala vso Ljubljano, predno bi bila prišla na pravi kraj; med tem pa bi bila morda še celo vse zamudila in izpostavila se kazni. Al bi tedaj ne bilo potrebno, da bi se kmečkemu ljudstvu pošiljali slovenski dopisi?

Iz Kroke, 1. maja. (Prva beseda naše čitalnice) vršila se je 28. p. m. ob 7 uri zvečer v okinčani, z lepim bršlinom oviti sobi. Da so tudi zastave zalšale narodne sobane, se samo ob sebi razume. Vredjeno je bilo vse prav okusno, kolikor se na deželi narediti zamore, in veselica se je vršila v zadovoljnost vseh pričajočih. Občinstva se je vdeležilo te prve besede mnogo. Tudi iz oddaljene Radovlice nas je počastil neki vrl narodnjak kateri se je tudi kot ud naše čitalnice vpisal. Začelo se je s petjem, ki je bilo prav dobro, vendar bi pa pesmi kot „Ilirija“ več moči potrebovale. Igra „Vdova in vdovec“ se je igrala izvrstno v zadovoljnost vseh navzočih; posebno se je odlikovala Milka, po domače Nacetova (županova) Lizka s svojim obnašanjem in vpludnim pa čistim govorjenjem, ki bi po nekotikih vajah in uku, smelo rečem, na vsak mestni oder zamogla stopiti. Ravno tako so vstrezali baron Samo in grajščakinja Paulina in Živko mlad plemič (Janko Nacetov) ki se je prav dobro vedel na odru. Med pesmami je zlasti dopadla „Šablenka“ (dvospev), ki se je morala še dvakrat ponavljati, za kar se posebna pohvala izreka pevkama. Deklamacija, katero je deklamoval Iv. pl. Kapus, je prav zelo navdušila občinstvo. Za tem sledila je tombola, pri kateri so se primerni dobitki dobili in pri kateri se je občinstvo prav dobro zabavalo, ako ravno je bilo v dve sobi razdeljeno, ker v eni ni bilo zadosti prostora. Po kratki pjesni veselici med katero so se starejši in mirnejši udje razgovarjali o narodnih rečeh, začeli so udje odhajati, s pristrčno željo, da naj bi se nam kmalo zopet napravil tako vesel in

peč, da bi ga ne videli in ne ovohali. Pa malo časa je imel mir. Kmalo je zaslišal necega škrate, kateri je pri igri vedno zgubljeval, reči: „To ni po pravici, nekdo je tu, kateri ne spada med nas, zatoraj sem zgubil.“ Zopet drugemu zažuga: „Le čakaj, ti jo boš skupil, le pripravi se, ti za pečjo.“ Kraljevič se ne vstraši kar nič.

Naenkrat pa planejo vsi nanj, ga na tla vržejo, bijejo, vlačijo za lase, skačejo po njem — tako, da, ko ga zjutraj popusté, ležal je brez zavednosti na tleh, dokler ne pride črna deklica s steklenico zdravilne vode. Ko ga s to čudapolno vodo poškrofi, vstane kraljevič zdrav kakor riba, ter vesel zagleda, da ima črna deklica že beli nogi — pred bila je namreč vsa črna kot zamorec, zdaj so se jej pa zato vbelile noge, ker je kraljevič en večer že srečno prestal. —

Prišla je druga noč. To noč moral je še veliko več ubogi kraljevič pred škratekni prestat, kakor v pretekli noči; zdelali so ga tako, da je bil po celem životu ves ranjen, kar meso se mu je videlo. Pa okrepčala ga je zopet zdravilna voda, katero mu je prinesla zdaj že skoraj vsa lepo bela deklica, le glava ostala

ji je bila še črna. Okrepčavši ga, nagovori ga tako-le:

„Dragi kraljevič! dve noči si že prestal v pesteh živih peklenščekov, prosim te, prebij še eno samo noč in potem vse rešiš.“

Kraljevič jej obljubi to storiti, ter ostane še tretjo, zadnjo noč v gradu. Zdaj so še le vganjali škrate ž njim vsakoršne hudobije.

Vsi so s krikom: „Ali si še tu, ti mrcina“, prihrumeli v grajsko sobano. Prijeli so ga ter ga metali po sobi, da bi bil kmalo umrl. Roki in nogi so mu polomili, nos ves potolkli, ušesa odtrgali. Ne morem popisati, kaj so vse še počenjali, kajti — nisem bil pričujoč.

Kakor mrtev ležal je kraljevič na tleh, da je napočila zora, še le zdravilna voda okrepčala je njegove polomljene ude. Bil je zopet živ in zdrav, bolj ko prej. Ko si še mane oči, zasliši naenkrat prelepi ženski glas, ki mu kliče: „Vstani dragi rešitelj srečno si premagal vse, vstani in prejmi zaslužen plačilo.“

Naenkrat bil je kraljevič po konci, mislil si je, da je v raju, kajti zemeljski sinovi nemajo takih glasov; kar zagleda pred seboj stati prezalo deklico, kakoršne nikoli ni videl ne na dvoru svojega očeta, ne na dvoru ka-

cega družega kralja ali cesarja. Spoznal je v njej črno deklico, ki se je bila pa tako spremenila, da bi je ne bil nikdar spoznal, če bi si je ne bil poprej dobro vtisnil v spomin. Stopi bližej k njemu in stermečemu kraljeviču zaukaže: „Zavihti svoj meč trikrat po zraku in rešen bode grad z vsemi svojimi prebivalci. Kraljevič to stori, in hipoma priteče sluga, ki jima reče: „Dragi gospod, grajski prebivalci so se zbrali in vaju pričakujejo.“ Oba gresta v veliko sobano, kjer se je že vse trlo gostov, ki kraljeviča z glasno pohvalo sprejmo, ter na vzvišeno mesto posade zraven deklice, katero je bil s svojim pogumom rešil zakletja. Ta prijetna družina se kraljeviču tako priljubi, da sklene ostati v gradu, in ker je bil navzoč tudi grajski godec, obhajala se je precej zaroka kraljeviča in od njega rešene deklice. Za gostijo bil je ples, in med tem, ko je godec tako godel, da je na svojih citrah potrgal vse strune in so se svatje vrtili po prostorni sobani, sta kraljevič in njegova nevesta ne zmenivša se za veseli šunder mirno drug poleg družega sedela in si pravila svoje dogodbe.

prijeten večer, za kar mislim, bo odbor skrbel in vse potrebno vredil in pripravil. Prelepa hvala se izreka odboru za lepo vredenje in okinčanje sob, za ves trud pevcem, in igralcem, ki so sodelovali iz čistega domoljubja in vneme za narodno stvar. Tudi naš rojak, g. Janez Fabjan, trgovec v Ljubljani je pristopil kod ud k čitalnici v Kropi, za kar se mu izreka lepa hvala.

Iz Celovca, 29. aprila *) Volitve za mestni odbor so se danes pričele z volitvijo III. razreda. Oddanih je bilo vseh skupaj 96 glasov, in od teh jih je dobil konservativni kandidat Rossbacher 73. Med liberalci vsled tega vlada splošna osupnjenost.

Domače novice.

V Ljubljani, 4. maja.

(Veleč. knez in škof dr. Pogačar) se danes odpelje k kanoničnem obiskovanju v Trebanjsko dekanijo.

(Misijonar ž. g. Luka Možina), v Zg. Danici naznanja, da je srečno došel v svoj kraj Champion v severni Ameriki.

(Podoba Kristusovega trpljenja) 1. maja predstavljalo se je v tukajšnjem deželnem gledališči Kristusovo trpljenje v 12 živih podobah in sicer tako dostojno in stvari primerno, da se sme tudi onim, ki niso prijazni navadnim gledališnim igram in predstavam, priporočati, da naj ne zamude pogledati si teh živih podob. Umetniški naj bolj dovršen prizor je Ecce homo, Kristus na križu in vstajenje. — Mož, ki predstavlja Kristusa, je lepe, morda malo prejake postave, toda obraz njegov, brada in lasje store skupaj prav lepo glavo, ki popolnoma zadostuje tipu ali ideje Kristusa; tudi je obnašanje njegovo dostojno, častljivo, in je morda izraz trpljenja toliko večjega vtisa zaradi tega, ker ne pretiruje in obvaruje predstavo, da ni kruta in zoprna. Kako mu, kadar se kaže „Ecce homo“, denejo v zvezane roke trst, mu ogrneje rudeči kraljevi plašč, pritisnejo trnjevo krono na glavo, kako Kristus od sile bolečin, potlačen, zaničevan in zasmehovan od krutih rimskih vojakov, vendar vse to prenaša, dostojanstveno, se vrine človeku to vse gledajočemu silno živ vtis najgloblje muke, ki se da povedati s besedami. Ali tudi oni prizor, ko Kristus na križu s pantomimo pokaže, da ga žeja, kako si iz gobe, katero mu vojak na sulici pomoli, žejo vgasi, potem glavo nagne in umrje, grupa pod križem, je jako lep in moččen. Med drugimi osebami omeniti je Marija; tudi rimski vojaki so primerno napravljeni, pri apostelnih pa bi bilo želeti, da bi bili opravljeni v malo manj žive in bolj mirne farbe. — Kakor početkom rečeno ni to navadna gledališka prikazen, ampak je v cerkvenem duhu, ne žali naj bolj občutljivega cerkvenega čutja in zapusti velik vtis, zato mislimo, da si jo bode ogledal vsak, kdor le količkaj prilike zato ima. Danes ne bo nobene predstave ker bode filharmonično društvo imelo svoj koncert jutri pa boste dve, prva ob 4. popoldne, druga pa ob 8. popoldne in v pondeljek menda še ena. Kakor čujemo, bode šla družba potem v Kranj in tudi tam napravila nekoliko predstav.

(Drugi občni zbor družbe sv. Vincencija.) Družba sv. Vincencija je imela dne 28. aprila svoj drugi občni zbor. Zbora, kateremu so predsedovali veleč. knezoškof, ki so družbi velik dobrotnik in prijatelj, vdeležilo se je poleg delavnih družbinah udov več preč. gg. kanonikov, pa mnogo preč. duhovščine ljubljanskega mesta Družba sv. Vincencija v Ljubljani šteje, kakor

znano, dve konferenciji: sv. Nikolaja in sv. Jakoba. K prvi spadajo fare sv. Nikolaja sv. Petra in Marije Device pred mostom, k drugi: fare šentjakobska in trnovska. —

Gospoda predsednika obeh konferencij dr. Gogala ter prošt. dr. Jarec, govorila sta o delovanju vsak svoje konferencije zlasti prvi, predsednik konferencije sv. Nikolaja, v obširnem, navdušenem govoru. Iz sporočila g. blagajnika prof. Zamejca se je razvidelo, da je konferencija sv. Nikolaja v preteklem letu sprejela od blagih dobrotnikov 1707 gld., od neimenovanega dobrotnika še posebej 200 gld., vsak-tedenska kolekta ali zbirka delavnih udov je znašala 237 gld. Sporočilo blagajnika šentjakopske konference, ž. g. Martin Poča pa je kazalo, da je ta konferenca preteklega leta prejela od popornikov društva 1250 gld., kolekta delavnih udov da je znašala 115 gld. Podpirala je prva konferencija 133, druga 118 deloma družin deloma posameznih oseb z jestivom, kurjaviščino, obleko in stanovninom. — Zavetnica za uboge dečke (azil), kateri je voditelj pregoreči, za mladino ves vneti gosp. c. k. oficijal plem. Lašan, in ktera zdaj že 44 revnim dečkom opoldne daje kosilo, popoldne malico, jim preskrbi za potrebno obleko in šolske potrebščine prejela je v preteklem letu, in to večidel po neutrudljivem prizadevanji gospoda voditelja samega, poleg darov za živež od preblagih dobrotnikov tako obilno darov v denarji, da so znašali koncem leta 816 gld. in pa ena obligacija za 100 gld. — Te številke kažejo pač o veselem napredku ter čemdalje lepšem razvitku tega prekoristnega dobrodelnega društva! Gosp. predsednik konferencije sv. Nikolaja omenil je tudi letos zopet, kako silno potreba je sirotišnice, v katero bi se sprejemale sirote, ki jim stariši odmerjo in je navedel več slučajev, kaka težava je z otroci, ako jim Bog stariše uzame, ker potem pridejo družbi na glavo, in ta ne ve, kam z njimi. On pravi nadalje, da družba resno misli sirotišnico za dečke, ki bo ob enem tudi zavetnica, zidati, ter naznani, da je v ta namen odločenih že 1400 gld., z onimi 500 gld., ktere hoče zavetnica od svojega prihranjenja v to obrniti, izreče pa tudi nado, da se bode ta glavica po milih darovih blagih dobrotnikov čemdalje bolj množila, tako da bo mogoče kmalu z zidanjem toliko potrebne sirotišnice pričet. — Naposled izrazijo še veleč. knez-vladika v daljšem, navdušenem govoru svoje veselje o veselem in resnici uspešnem delovanju družbe sv. Vincencija, nad katero očitno božji blagoslov počiva, naznanijo veselo novico, da so Lichtenthurnovo hišo na Poljanah izročili v last usmiljenim sestram, da tam napravijo sirotišnico za deklice, izreko željo in upanje, da se bo kmalu tudi sirotišnica za dečke ustanovila, in dodeli nazadnje vsem pričujočim sv. blagoslov. Tako se je veselo in slovesno vršil drugi občni letni zbor Vincencijeve družbe. — Daj Bog, da društvo to veselo raste in napreduje v dušni in telesni blagor revežem ljubljanskega mesta! Povrni pa Bog stotero tudi vsem blagim dobrotnikom, ki tako radodarno svojo roko na prid ubožcem odpirajo, ter dodeli Vincencijevi družbi in zlasti še toliko potrebnih denarnih pomočnikov in je vsak še tako majhen dar ljub in drag, čemdalje več blagih dobrotnikov ter prijateljev revežev in zapuščenih kerščanske mladine!

(Valvazorjeve kronike) prišel je te dni na svitlo 32. t. j. V. knjige 4. snopič, ki razpravlja najstarejše prebivalce na Kranjskem, kakor Longobarde, Švede in Vende, ter ima tudi več

prav ličnih podob nekdanjih vojakov in junakov.

(Farni konkurs) so od 30. aprila do 2. maja delali v Ljubljani čč. gg. Alojzij Puc, Vincencij Polaj in Matija Lavrič, administrator v Novi Oslici.

(Iz seje deželnega odbora 27. aprila.) Deželni odbor je pritrdil, da se Matija Bartel v učiteljski službi na ljudski šoli Podgradom (v Mehovem) stalno nastavi, in da se dverazredni ljudski šoli v Žireh in v Cirknici razširite v trirazredne šole z učiteljskimi plačami po 500, 450 gld. — Službo sekundarija v deželni bolnišnici je deželni odbor podelil dr. Josipu Kersniku. Sklenil je odbor tudi, da se govor primarija dr. Karol Bleiweisa „o blaznih in blaznicah“, ki se ravno zdaj v „Novich“ tiska, še v posebnih odtiskih razpošlje vsem županstvom in župnim uradom. „Nov.“

(Podoba sv. Janeza Nep.), kateri je izdelal sloveči mojster Fr. Robba in ki je stala nekaj pri črnuškem mostu, se je postavila v cerkvi sv. Florijana, kjer so jo danes veleč. knez in škof po procesiji svetega Florijana blagoslovili.

K temu naznanilu dostavljamo sledeče zgodovinske črtice: Leta 1727 so naročili Kranjski stanovi kamnoseku in podobarju Frančišku Robba, da naj jim izdela podobo sv. Janeza Nep. za Savski most pri Črnučah. Podobar Robba je izdelal dve podobi, eno glavo več, kakor v človeški velikosti z dvema angeli ob znožji in drugo v manjši podobi o istem trenutku, ko ga rabeljni na povelje kralja Venceslava I. 1383 mečejo v Veltavo čez kamnitni most v Pragi. Ta lepa kamnitna podoba iz belega marmorja je stala v kapelici unstran Črnuškega mosta nekako 130 let.

Proti l. 1860 je bila kapelica zelo poškodovana, in brez popravila mojstersko delo skoraj ne več varno. Zato so stanovi ondašnji srenji večkrat naročevali, naj kapelico popravi. Ker se na vse opominovanje ni zgodilo, so Kranjski stanovi podobo vzeli ter jo ljubljanski mestni gosposki sto pogojo podarili, da podobo sv. Janeza Nep. na spodobnem kraju in prav čisto na lastne stroške postavi. Odlašalo se je do zdaj in podoba sv. Janeza Nep. je mogla bivati v temni ječi nekako blizu 17 let. Vzroki tega nam niso znani.

Po pogodbi z mestnim magistratom so velečastiti gosp. župnik G. Köstl oskrbeli, da je podoba postavljena v desni kapeli cerkve sv. Florijana, katero res krasno kinča. G. podobar Fr. Zajec je podobo lepo osnažil ter popravil, kar je bilo treba. Stajalo nad cerkvenim tlakom je postavil g. Matija Ozbič iz portlandskega cementa ter mojstersko udelal manjšo podobo sv. Janeza z rabeljni, kakor bi bilo vse iz enega kosa zrastlo. Malo nad tl kom je plošča udelana z letnicama, ki naznanujeta, kdaj je bilo delo za Savo, kdaj pa v cerkvi sv. Florijana postavljeno. Kronograma se glasita:

VIGIL oLIM CVstos pontIs saLVI, DIVE Ioannes.

sanCti IDignVs abhInC FLorIanI soCIVs sIs In aeVVM.

Imenovana umetnika občinstvu dalje priporočevati, je komaj potrebno, ker nju imena sta znana vsemu slovenskemu svetu — delo mojstra hvali.

(Volitve) v glavni odbor za obdelovanje mahu so se začele vršiti. V nedeljo volijo posestniki iz Trnovega, Karlovškega predmestja, Gradišča in Štepanove vasi ob 10. uri dopoldne v mestni hiši. Brezovica, Dobrava, Vič, Log in Podsmreka so volili 23. aprila in so bili izvoljeni dr. Poklu-

*) Zakasnjeno. Vred.

kar, župana A. Knez in Matija Remžkar pa Franc Petrič. Namestnik je Jakob Sojer.

(Deželni arhiv) bode pregledal od c. kr. centralne komisije za ohranitev zgodovinskih spominkov nalašč v ta namen z Dunaja sim poslani g. Skobelevski, čigar naloga je arhive tako vrediti, da se bodo mogli porabiti za zgodovinsko vedo, ki se ima opirati na izvirne v arhivih shranjene spise.

(Žilo prerezal) si je neki človek pri svetemu Krištofu ter se tako zelo poškodoval, da so ga nesli v bolnišnico. Ali ni to silen napredek na slabo stran?!

(Cena mesa) za ta mesec: je najboljšje pitanih volov po 54 kr., srednje po 46 kr., slabije po 38 kr. kilo; kravje in nepitanih volov pa je po 48, 40 in 32 kr. kilo.

Razne reči.

— Duhovske premembe v lavantinski škofiji. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Andr. Fekonja v Sonštanj za II., Ant. Inkret v Selnico pri Mariboru, Fr. Arnuš v Galicijo. Kaplanija v Ulimji in tretja v Celju ostanete začasno izpraznjeni. — Č. g. Jakob Trstenjak je postal provizor mestne fare v Ptuj. Umrl je č. g. Andr. Kraner, vikar in dosedanji provizor mestne fare v Ptuj 28. p. m. na pljučnem vnetju, star 37 let.

— Telegrafična postaja na Bledu se je 1. t. m. zopet odprla za poletni čas.

— Razpisana je služba notarja v Logatcu, v Kamniku pa sprejmo pri okrajni sodnji enega diurnista.

— V Parizu je viša sodnija razložila, da je oženjenje tistih duhovnikov, kateri so iz Francije pobegnili v Švico in ondi pri starokatolikih postali župniki, pred postavo neveljavno. Vjera Zasuličeva je prišla 24. pret. m. v Pariz, kakor poroča neki list dunajski, in hoče tam prebivati. Na kolodvoru so jo Poljaki in Rusi nadvdušeno sprejeli.

— V Schoenpriesenu je 7 pret. m. umrl podučitelj Kl. Hampl vsled poškodovanja, ki si ga je bil naklonil pri turnanji, pri katerem jo marsikteri učenec stakne, da so čim dalje močnejši glasovi, naj se te vaje omejijo in naj se dijaci rajše bolj sprehajajo v zdravem zraku.

— Lavantinski knez in škof bodo zakrament sv. birme delili od 13—27. maja v rogački in kozjanski, od 1—5. junija v jarenski in od 22—26. junija v mahrenberški dekaniji.

— Dijaško semenišče v Mariboru so milostljivi knez in škof 1. maja slovesno blagoslovili in odprli ter z velikim obedom v prostorni semeniški jedilnici počastili okoli 50 gostov; med temi je bil tudi okrajni glavar g. Seeder, gimnazijalni ravnatelj g. Gutscher, stavbarski mojster g. Črniček, stolni kapitel, mnogo dekanov in župnikov. „Gosp.“

— V Zagrebu je škof Strosmajer že ob otvorjenju vseučiliškem vložil vsoto 10.000 gld. v ta namen, da se obresti iz te zaloge vsako leto sproti darujejo najbolj potrebnim dijakom pravnikom in modroslovcem. — V torek 30. apr. je vseučiliški profesor dr. Izidor Kršnjavi pričel svoje predavanja o povesti cerkvene umetnosti. Prvo je bilo javno, in sicer v veliki dvorani katoliškega bogoslovnega semenišča. — Plemenita vdova Ana Koturova je razun že omenjenih 8600 gld. darovala za šolske namene milosrdnicam, t. j. usmiljenim sestram 400 gld.

— „Prvi splošni shod avstrijskih katoličanov in njegove resolucije ali sklepi

in važnejši govori“, imenuje se knjižica ktero je spisal dr. Lavoslav Gregorec, vrednik „Slov. Gospodarja“ in je ravnokar ponatisnjena iz „Slov. Gosp.“ prišla na svetlo. Knjižica bo jako vstregla zlasti katoliškim političnim društvom, kakor tudi sploh vsem, ki se zanimajo za katoliško reč. Zato jo vsem prav toplo priporočamo, zlasti tistim, ki obširnih razprav omenjenega shoda natisnjenih v posebni knjigi niso brali.

— Vinsko razstavo napravi prihodnjo nedeljo 5. t. m. vinorejsko društvo v Dornbergu v prostorih tamkajšnje čitalnice. Poskušnja vin se začne ob 2. uri popoldne. Po končani razstavi bo beseda s petjem in deklaracijami.

Eksekutivne dražbe.

7. maja: 2 Pire iz Kosez v Kamniku. 2. Zadu iz Jasna, 2. Boštjančič iz Zemon, 2. Mavrič iz Trnovega, Nemec iz Bitinja, 3. Brožič iz Jasna, Vičič iz Zarečice, vsi v Bistrici. 2. Kübel iz Sela pri Zagorici, 2. Krašovic in 2. Šinkovic iz Herninje vasi, 2. Kukmann iz Karlova, 2. Rozman iz Gornjega Podboršta, vsi v Novem mestu. 3. Kalčič iz Goriške vasi, v Mokronogu. 1. Pečnikove reči v Kranji.

Umrlj so:

Od 30. aprila do 1. maja: Friderich Mally, kupč. pomočnik, 34 l., za srčno napako. Marija Šubel, gostinja 79 l., vsled starosti. Jakob Vilfan vjetnik na gradu 36 l. za samomorom. Marija Pucihar čevlj. vd. 68 l., za vtriplj pljuč.

Najnovejša in najizvrstnejša podoba papeža

Leona XIII.,

oljnotis, v veliki obliki, 68 cent. visoka in 57 cent. široka, v krasnem pravem pozlačenem okviru se dobiva po 15 gld. (ki se zamorejo plačati tudi v treh mesečnih obrokov) pri

Karl Till-u,

(11) knjigarna in prodajalnica umotvorov, muzikalij in papirja v Ljubljani.

Zaloga cementa

iz

c. kr. privilegirane

kamniške tovarne

je v prodajalnici železnine

Terček in Nekrep

v Ljubljani na vel. tergu št. 10.

Prodaja se na debelo in na drobno po zelo niski stalni ceni; unajna naročila se točno izvršujejo. (4)

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po stari meri. 1 hektoliter znaša $3\frac{26}{100}$ mernikov.

Reči	V Ljubljani		V Novem mestu		V Kranji		V Sodražici		V Mariboru		V Ptuj		V Ormužu		V Celovcu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenice (hektoliter)	9	78	10	24	10	24	11	8	9	50	8	80	8	90	9	42	8	90
(mernik)	3	—	3	54	3	14	3	40	2	82	2	70	2	73	2	70	2	73
Roži (hektoliter)	6	50	7	—	6	82	—	—	6	10	6	50	6	50	6	41	7	—
(mernik)	2	—	2	15	2	10	—	—	1	88	2	—	2	—	1	98	2	—
Jočmena (hektoliter)	6	—	6	50	5	86	5	88	5	86	5	50	5	40	6	50	5	20
(mernik)	1	85	2	—	1	80	1	80	1	78	1	63	1	55	2	—	1	36
Ajde (hektoliter)	6	50	6	16	6	82	60	50	7	80	6	70	4	17	6	14	7	40
(mernik)	2	—	1	83	2	10	2	—	2	39	2	6	1	26	1	89	2	30
Prosa (hektoliter)	6	86	6	50	6	50	6	20	6	40	6	60	7	80	4	46	7	60
(mernik)	2	10	2	—	2	—	1	90	1	97	2	3	2	40	1	36	2	36
Turšice (hektoliter)	7	22	7	48	7	20	7	82	6	30	6	60	6	60	6	18	6	40
(mernik)	2	25	2	24	2	21	2	40	1	94	2	94	2	53	1	90	1	97
Ovsa (hektoliter)	3	58	3	57	3	57	4	25	3	40	3	50	3	25	3	12	3	20
(mernik)	1	10	1	10	1	10	1	30	1	5	1	8	1	—	—	95	—	98

Prečastiti duhovščini

in

vsim cerkvenim predstojnikom

priporočam podpisana svojo bogato zalogo mnogovrstnega blaga za vsakršno cerkveno obleko, ter tudi izdelane mašne plašče, pluvijale in dalmatike; bandera, baldahine in banderčeka pred sv. Rešnjim Telesom. Dalje imam v zalogi blago in izdelano cerkveno perilo, kakor albe, korsetije, korporale in raznovrstne rutice. Staro cerkveno robo jemljem tudi v zameno ali v popravo in predelovanje, kakor kdo želi; sprejemljem ravno tako vsa dotična vezanja.

Imam tudi v zalogi pozlačene oltarne šopke, svetilnice, križe, svečnike itd.

Z besedo: sprejemljem ter vestno izvršujem vsako dotično naročilo in sicer ročno in pošteno, kolikor mogoče po najnižji ceni.

Ana Hofbauer,

pred mostom.

(1)

Prememba stanovanja.

Vljudno naznanjam, da se s svojo knjižno 8. maja preselim v hišo št. 184 pred škofijo (stolni farovž), ter se priporočam za vsakotera naročila na knjige, muzikalije, podobe itd.

Z odličnim spoštovanjem

(1) O. Klerr-ova vdova.

Umetne zobe in celo zobovje

vstavlja brez bolečin, in ne da bi bilo treba korenine izpuliti, in vsakovrstne zobne operacije izvršuje tako, da človeka ne boli,

mameč s prijetnim gazom

(Lustgas-Narkose)

Anton Paichel,

(7)

zobni zdravnik v Ljubljani

pri Hradeckovem mostu v I. nadstropji.

Moja zdravilna voda za usta, steklenica po 1 gld., in prah za zobe, škatljica po 60 kr., se razun pri meni dobiva tudi pri g. Karingerju in v lekarnici g. Svoboda na Prešernovem trgu pa g. Mayerja pred frančiškansko cerkvijo.

Telegrafične denarne cene 3. maja.

Papirna renta 60.40 — Srebrna renta 64. — Zlata renta 71. — 1860letno državno posojilo 111.40 Bankinske akcije 791 — Kreditne akcije 202.25 — London 123.10 — Srebro 106.60. — Ces. kr. cekini 5.81. — 20 frankov 9.85 $\frac{1}{2}$.